

— 1 —

Každý má svůj příběh a historii. Tady vám budu vyprávět ten svůj. Jsou to paměti mého těla a mého hladu.

— 11 —

Příběh mého těla není příběhem triumfu. Tohle není memoár o hubnutí. Na obálce nevidíte fotografii mého štíhlého nového já, stojícího pyšně v jedné nohavici starých džínů, které jsem nosila ještě v „tlustých“ dobách. Tahle kniha není plná motivace. Neumím nabídnout žádný silný vhled do toho, jak překonat neposlušné tělo a neposlušný apetit. Nenabídnu vám příběh úspěchu. Nabídnu vám prostě jen svůj příběh, podle pravdy.

Hrozně moc bych si přála napsat knihu o vítězném hubnutí a o tom, jak jsem se naučila lépe žít bok po boku se svými démony. Kéž bych mohla napsat knihu o tom, jak jsem našla vnitřní smíření a naučila se sama sebe milovat, ať už vážím, kolik chci. Místo toho jsem napsala tohle. Byla to jedna z nejtěžších životních výzev, mnohem těžší, než jsem si uměla představit. Když jsem se pustila do psaní *Hladu*, byla jsem si jistá, že slova mi přijdou na jazyk skoro sama, tak jak to obvykle bývá. A co by mělo být jednodušší než psát o těle, ve kterém žiju přes čtyřicet let? Brzy jsem si ale uvědomila, že nepíšu jen paměti svého těla. Byla jsem nucena podívat se pravdivě na to, co moje tělo vydrželo, kolik kilo jsem přibrala, jak bylo těžké s tou váhou žít i ji

potom ztratit. Musela jsem pohlédnout tváří v tvář svým nejtajnějším proviněním. A to není příjemné ani snadné.

Kéž bych měla dost síly a pevné vůle, abych dokázala vyprávět příběh o vítězství. Tuhle sílu a pevnou vůli stále ještě hledám. Jsem odhodlaná být víc než jen svým tělem, než jen tím, co mé tělo sneslo a čím se stalo. Odhodlání mě zatím ale příliš daleko nedostalo.

Psaním této knihy odhaluji ty nejošklivější, nejslabší a nejobnaženější části svého já. Toto je moje pravda. Toto jsou paměti (mého) těla, protože příběhy podobných těl jsou tak často opomíjeny, přehlíženy a zesměšňovány. Lidé vidí tělo jako je to moje a už mají jasno. Myslí si, že vědí proč. Nevědí. Tohle není příběh vítězství, zasluhuje si ale, aby byl vyprávěn a vyslechnut.

Tohle je kniha o mém těle, o mém hladu a ve své podstatě o tom, jak zmizet, jak se ztratit a jak velice toužit po tom být viděn a pochopen. Je to kniha o tom, jak se, byť pomalu, naučit být viděn a pochopen.

Abych vám mohla povědět příběh svého těla, mohu začít tím, že vám řeknu, kolik jsem vážila nejvíc. Mám vám říci to číslo, které mě zahanbuje a navždy mě bude dusit? Mám vám říci, že vím, že bych neměla pravdu o svém těle považovat za zahanbující? Nebo mám jen prostě říci pravdu, zatajit dech a čekat na vaše odsouzení?

Když jsem byla nejtěžší, vážila jsem při výšce 190 centimetrů 262 kilo. To je ohromující číslo, číslo, kterému lze jen těžko uvěřit, kterému se ani mně samotné nechce věřit. V jeden okamžik to ale byla pravda mého těla. To číslo jsem se dozvěděla na klinice Cleveland Clinic ve Westonu na Floridě. Nevím, jak se stalo, že se mi všechno takhle vymklo z rukou, prostě se to stalo.

Na Cleveland Clinic mě doprovodil můj otec. Blížila se mi třicítka. Byl červenec. Venku bylo vedro, dusno a všechno hýřilo jasnými odstíny zelené barvy. Uvnitř byl vzduch chladný a páchl dezinfekcí. Všechno tu bylo uhlazené, obložené drahým dřevem a mramorem. Pomyslela jsem si, *tady asi strávím letní prázdniny.*

V čekárně sedělo sedm dalších lidí a čekala nás informační schůzka o gastrickém bypassu. Seděli tu dva tlustí chlapíci, jedna

paní, co měla trochu nadváhu, a její hubený manžel, pak dva lidé v lékařských pláštích a další silná paní. Jak jsem si tak prohlížela své okolí, udělala jsem to, co většinou tlustí lidé dělají v přítomnosti dalších tlustých lidí – porovnávala jsem se s nimi. Byla jsem silnější než pět z nich a hubenější než dva. Aspoň tak jsem se o tom přesvědčovala. Za 270 dolarů jsem strávila většinu dne tím, že jsem poslouchala, jaké výhody pro mě bude mít, když připustím drastický zásah do svého těla výměnou za možnost zhubnout. Lékaři tvrdili, že se jedná o „jediný skutečně efektivní lék na obezitu“. Byli to lékaři a měli přece vědět, co pro mě bude nejlepší. Moc jsem jim chtěla věřit.

Pak s námi mluvil psychiatr o tom, jak se na operaci připravit, jak přistupovat k jídlu, až bude náš žaludek velký zhruba jako palec, jak akceptovat to, že „normální lidé“ (to jsou jeho slova, ne moje) z našeho okolí se možná budou snažit naše hubnutí sabotovat, protože jsou zvyklí, že jsme tlustí. Dozvěděli jsme se, že našim tělům budou scházet živiny, a to po celý zbytek života, a že už nikdy nebudeme moci jíst nebo pít s menším odstupem než půl hodiny. Zřídnou nám vlasy a možná i vypadají. Naše těla možná postihne Dumpingův syndrom – není potřeba mít příliš živou představivost, abychom pochopili, oč se jedná. A samozřejmě že i samotná operace nese svá rizika. Je možné, že zemřeme na operačním sále nebo ve dnech krátce po operaci podlehneme infekci.

Byl to scénář plný pozitiv a negativ. Negativa: naše životy a těla už nikdy nebudou stejná (pokud ovšem operaci přežijeme). Pozitiva: budeme štíhlí. Za první rok po operaci zhubneme tři čtvrtiny nadbytečné váhy, budeme skoro normální.

Ti lékaři nabízeli něco velice lákavého, přímo svůdného: možnost, že na pár hodin usneme a za rok po probuzení bude většina našich problémů vyřešena, alespoň z pohledu klasické medicíny. Ovšem za předpokladu, že se i nadále budeme udržovat v iluzi, že naše tělo je náš největší problém.

Po přednášce přišla chvíle na otázky a odpovědi. Neměla jsem ani otázky, ani odpovědi. Zato žena po mé pravici, žena, která tu evidentně neměla co dělat, protože měla nanejvýš dvacet kilo nadváhy, opanovala celý prostor a kladla intimní, osobní dotazy, ze kterých mě bolelo u srdce. Zatímco vyslychala lékaře, vedle ní seděl její manžel a uškleboval se. Bylo jasné, kde se tu vzala. Celé to bylo kvůli němu a kvůli tomu, jak na její tělo nahlížel on. *To je strašně smutné*, pomyslela jsem si pro sebe a nechtěla jsem si připustit, proč v té místnosti sedím já sama. Rozhodla jsem se ignorovat, že v mém vlastním životě byla spousta lidí, kteří viděli moje tělo mnohem dříve, než viděli nebo si všimli mě samotné.

Ještě později téhož dne nám lékaři pustili videozáznam operace. Kamery a operační nástroje uvnitř tělesných dutin, jak řezou, tlačí, uzavírají a odstraňují zásadní část lidského těla. Vnitřnosti byly sytě rudé a růžové a také žluté. Všechno to působilo odpudivě a děsivě. Po mé levé ruce seděl můj otec, celý popelavý a evidentně otřesený tou brutální podívanou. „Co si o tom myslíš?“ zeptal se mě potichu. „Je to nechutné divadlo,“ odpověděla jsem. Pomalu přikývl. Bylo to poprvé po mnoha letech, kdy jsme se na něčem shodli. Pak video skončilo, lékař se usmíval a štěbetal, že procedura trvá jen chvilku a provádí se laparoskopicky. Ujistil nás, že podobných operací má za sebou

přes tři tisíce, a ztratil pouze jediného pacienta, totiž muže, který vážil 385 kilo. V tu chvíli ztišil hlas do omluvného, spiklencekého šepotu, jako by o ostudné realitě mužova těla nemohl mluvit nahlas. Pak nám lékař oznámil cenu, jakou je nutno za štestí zaplatit: 25 tisíc dolarů se slevou 270 dolarů za kurz, který jsme právě absolvovali.

Než bylo utrpení úplně u konce, následovala ještě individuální konzultace s lékařem v oddělené, soukromé ordinaci. Než přišel lékař, nejdříve si jeho asistent medik zapsal informace o mojí osobě. Zvážil mě, změřil a potichu odsoudil. Pak mi poslechl srdce, ohmatal uzliny a zapsal si ještě pár poznámek. Asi po půl hodině sem konečně vplul i lékař. Prohlédl si mě od hlavy k patě, nahlédl do papírů a rychle je prolistoval. „Ano, ano,“ prohlásil. „Jste skvělým adeptem na operaci. Hned vám najdeme nějaký termín.“ A pak zmizel. Stážista mi napsal žádanky na všechna předoperační vyšetření a já odcházela s dopisem potvrzujícím, že jsem se zúčastnila informačního kurzu. Bylo evidentní, že tohle dělají dennodenně. Nebyla jsem ničím výjimečná ani jedinečná. Byla jsem jen tělo, které potřebovalo opravit, a po světě nás běhá spousta, každý žijeme v nějakém takovém hluboce lidském těle.

V honosné vstupní hale na mě čekal otec. Položil mi ruku na rameno a prohlásil: „Ještě na tom nejsi tak špatně. Stačí trochu sebekontroly, dvakrát denně si zacvičit a víc nepotřebuješ.“ Souhlasila jsem, horlivě jsem mu to odkývala, ale později, když jsem ve svém pokoji osaměla, jsem si pečlivě prohlížela všechny ty letáky, které mi dali domů, a nedokázala jsem odtrhnout zrak od fotografií, na kterých stáli lidé před a po operaci. Hrozně moc

jsem chtěla a pořád ještě chci vypadat jako ti lidé na fotografiích poté operaci.

Vzpomněla jsem si také na to, jak dopadlo vážení, měření a odsouzení. Na to nepochopitelné číslo 262 kilogramů. Myslela jsem si, že už jsem v životě okusila stud, ale teprve toho večera jsem se opravdu, opravdu styděla. Netušila jsem, zda se mi někdy ten stud podaří překonat a posunout se někam, kde bych byla schopna se svému tělu postavit tváří v tvář, přijmout ho a změnit ho.

Tato kniha se jmenuje *Hlad*. Je to kniha o tom, jak žít ve světě, když nemáte jen pár kilo nebo třeba i dvacet kilo nadváhu. Je to kniha o životě s tím, že vážíte o sto šedesát, o sto osmdesát kilo víc než byste měli. To není obezita ani morbidní obezita, to je extrémně morbidní obezita, alespoň podle údajů vašeho BMI, indexu tělesné hmotnosti.

BMI zní hrozně technicky a také nelidsky, takže mám tendenci se na něj neohlížet. Nicméně je to ale pojem i měřítko, které lékařský establishment používá pro umravňení neposlušných lidských těl.

BMI se vypočítá vydělením hmotnosti daného člověka v kilogramech druhou mocninou výšky v metrech. Matematika je těžká věda. Podle různých ukazatelů se dá definovat, o kolik se to které tělo odchyluje od normálu. Pokud máte BMI od 18,5 do 24,9, jste považováni za „normální“. Pokud máte BMI nad 25, máte nadváhu. Pokud máte BMI 30 a víc, jedná se o obezitu prvního a druhého stupně, a pokud více než 40 je to obezita třetího stupně nebo také morbidní obezita. Pokud máte BMI přes 50, trpíte extrémně morbidní obezitou. Já mám BMI přes 50.

Po pravdě řečeno je spousta lékařských pojmenování čistě náhodná. Je pozoruhodné, že v roce 1998 se odborníci z řad lékařů z institutu srdečních, plicních a cévních chorob rozhodli snížit hranici BMI pro „normální“ lidi pod 25 a tím naráz zdvojnásobili počet obézních Američanů. Jedním z důvodů, proč hranici snížili, bylo údajně to, že „celé číslo jako například 25 se bude lidem lépe pamatovat“.

Samotné termíny, které se kolem nadváhy točí, jsou dost děsivé. Nepříjemné slovo „obézní“ pochází z latinského slova *obesus*, totiž „jíst, dokud neztloustnete“, což, když ho bereme doslova, ještě jde. Ale když lidé používají slovo „obézní“, málokdy to dělají přesně, spíš to připomíná obvinění. Je to zvláštní a možná i smutné, že lékaři tuto terminologii používají, ačkoliv pacientům nemají ubližovat. Přívlastek „morbidně“ pak tlustému tělu vyslovuje přímo ortel smrti, i když to vůbec není pravda. Termín „morbidně obézní“ odsuzuje tlusté lidi k tomu, že chodí po světě jako oživlé mrtvolky, a lékaři se k nám chovají zhruba podobně.

Kulturním měřítkem obezity bývá kdokoli, kdo nosí větší velikost než 36, nebo lépe řečeno kdokoli, kdo přirozeně nepřitahuje zraky mužů, nebo také kdokoli, kdo má na stehnech celulitidu.

Dnes už nevážím 262 kilo, i když jsem pořád hodně tlustá. Asi 68 kilo jsem zhubla a s každou další dietou se pokouším zbavit pár dalších kil. Všechno je relativní. Nejsem hubená a nikdy nebudu. Jednak jsem hodně vysoká, což je zároveň prokletí i spása. Zabírám spoustu místa. Říkají mi, že působím impozantně a že dokážu vyvolat strach. To ale nechci. Toužím po

tom, aby si mne nikdo nevšiml, chci se schovat, chci zmizet, dokud nad svým tělem nebudu mít kontrolu.

Nevím, kdy se mi to všechno takhle vymklo z rukou, nebo vlastně vím. Je to ohraná písnička. O kontrolu nad svým tělem jsem přišla ve chvíli, kdy jsem začala přibírat. A jíst jsem začala proto, abych svoje tělo změnila. To bylo vědomé rozhodnutí. Zničilo mě pár kluků a já to málem nepřežila. Věděla jsem, že nic podobného už bych znovu nevydržela, tak jsem začala jíst, protože jsem si říkala, že když moje tělo bude odpudivé, muži si mě nebudou všímat. I v tak útlém věku jsem chápala, že když budu tlustá, muži po mně nebudou toužit, budou mnou pohrdat, a já už o jejich pohrdání věděla své. Tak to učíme většinu děvčat – že musí být štíhlé a drobné. Nesmíme zabírat místo. Má nás být vidět, ale ne slyšet, a když už nás někdo vidí, musí se to mužům líbit a musí to být přijatelné pro společnost. Ví to většina žen – máme být neviditelné. Je potřeba to opakovat nahlas znovu a znovu, abychom dokázaly odolat očekávání, která jsou na nás kladena.